

Ενότητα 9^η

Σύνδεση προτάσεων

ΟΝΟΜΑ:.....

- Μια πρόταση που έχει ολοκληρωμένο νόημα και μπορεί να σταθεί μόνη της στο λόγο λέγεται **ανεξάρτητη ή κύρια πρόταση**.

π.χ. Η Άλκη Ζέη γεννήθηκε στην Αθήνα.

- Μια πρόταση που δεν μπορεί να σταθεί μόνη της στο λόγο λέγεται **εξαρτημένη ή δευτερεύουσα πρόταση**.

π.χ. Ο κύριος Βρασίδης παραπονιόταν ότι ο άστατος καιρός του χάλασε τις διακοπές.

- Οι **παρατακτικοί** σύνδεσμοι (**και, κι, ή, είτε, ούτε, αλλά, μα, όμως**) χρησιμοποιούνται για να συνδέσουν κύριες προτάσεις μεταξύ τους ή εξαρτημένες προτάσεις μεταξύ τους. Τότε, έχουμε **παρατακτική σύνδεση**, δηλαδή τοποθετούμε (**παρατάσσουμε**) όμοιες προτάσεις τη μια δίπλα στην άλλη χωρίς να εξαρτώνται η μία από την άλλη.

π.χ. Ο Ορέστης στεκόταν πολλή ώρα **και** χάζευε τις βιτρίνες.

Άρχισε τότε να αναρωτιέται αν θα έπρεπε να φύγει **ή** να συνεχίσει το ψάξιμο.

- Οι υπόλοιποι σύνδεσμοι (**ειδικοί, ερωτηματικοί, χρονικοί, αιτιολογικοί, αποτελεσματικοί, διστακτικοί, υποθετικοί και εναντιωματικοί**) (σελ 171 στη γραμματική) χρησιμοποιούνται για να συνδέσουν μια εξαρτημένη με μια κύρια πρόταση. Τότε, έχουμε **υποτακτική σύνδεση**, δηλαδή εξαρτούμε (**υποτάσσουμε**) μια δευτερεύουσα πρόταση από μια κύρια.

π.χ. Ο δάσκαλος είπε **ότι** θα ξεκινήσουν οι σχολικοί αγώνες στίβου.

Όλοι οι μαθητές ήθελαν να πάρουν μέρος, **γιατί** αγαπούσαν τον αθλητισμό.

Ασκήσεις

1) Να αναγνωρίσεις τις κύριες ή ανεξάρτητες και τις δευτερεύουσες ή εξαρτημένες προτάσεις:

- Καθώς γυρνούσα στο σπίτι μου, άκουσα γατάκια να νιαουρίζουν.
- Επειδή δεν άντεχα τα νιαουρίσματά τους, αποφάσισα να ψάξω.
- Μπήκα στο παλιό σπίτι. Επειδή δεν έβλεπα τίποτα μέσα στο σκοτάδι, φοβήθηκα πολύ.
- Έτρεξα γρήγορα στο σπίτι μου και πήρα ένα φακό.
- Σκέφτηκα να φύγω, γιατί τα γατάκια είχαν κρυφτεί.

2) Να βάλεις κόμμα, όπου χρειάζεται:

- Δεν είμαι τόσο ευκολόπιστος **ώστε** να πιστεύω ό,τι μου λένε οι άλλοι.
- **Αν** έρθει κανείς **να** σε ρωτήσει πού πήγα **μην** του πεις τίποτα.
- **Αν και** τον γνώριζε καλά δεν τον χαιρετούσε ποτέ **όταν** τον συναντούσε.
- Ο μικρός Αντώνης διάβασε πολύ **αλλά** δεν έγραψε καλά στο διαγώνισμα.
- Το ταξί είπε **ότι** θα έρθει στην ώρα του.
- **Αν** έχεις χρόνο **και** θέλεις τηλεφώνησέ μου.
- Πήγα στο σημερινό συμβούλιο **μολονότι** δεν το ήθελα καθόλου.
- Ο κύριος Αλεξίου φώναζε **επειδή** νόμιζε ότι τον αδικούσαν.
- Η Άννα ήρθε μόνη της **αφού** η αδερφή της ήταν άρρωστη.
- Φαίνεται **πως** θα τα βρουν τελικά.
- Ο Τάσος δε μιλάει πολύ **επειδή** ντρέπεται.